

[Gottschalck-Hansen.]

arbejde, og de gør det heller ikke med henblik på at få noget for det. Men når man ser, hvorledes alt andet ellers honoreres i denne verden, kunne man måske også sige, at de skal ikke leve af Guds ord alene. Det ville være kærkomment, om man fra højeste sted inden for vort forsvar ville påskønne og anerkende og støtte, også økonomisk, det arbejde, der gøres i dag på frivillighedens plan.

Vi har erfaring for — det er jo en ordning, der har bestået gennem år — at det værnepligtige mandskab — og det er jo ganske særlig det, vi har at gøre med i hverdagen — er meget taknemligt og meget interesseret. Der er selvsagt ikke tale om, at de udkommanderes til at høre på en eller anden præst. Det er ganske frivilligt, om de vil deltage i disse sammenkomster, disse samtaler, disse diskussioner, som er fordomsfri og meget frisindede, og hvor enhver tanke kan komme til udfoldelse. Dertil kommer, at en personlig sjælesorg udøves i udstrakt grad.

Jeg tror, at ministeren har forståelse for dette og vil anerkende det, og jeg håber på en god og forsvarlig fremtidig løsning, helst inden for en overskuelig tid.

Jeg skal med disse ord anbefale det foreliggende lovforslag til en grundig og saglig, men også hurtig behandling, og jeg kan som sagt på mit partis vegne anbefale dets fremme.

Else-Merete Ross: Jeg har ikke meget at føje til de oplysninger og kommentarer, dette lovforslag er blevet ledsaget af i ministerens fremsættelsestale og i bemærkningerne til lovforslaget. Der er jo ingen betydningsfulde ændringer i lovforslaget i principiel henseende og kun meget få af større praktisk betydning. Det er vel — set fra enhver synsvinkel — naturligt, at den til dels mere end 10 år gamle personellov nu ajourføres, efterhånden som virkningerne af den ændrede forsvarslov slår igennem.

Overfenrikker og fenrikker, der ved fenrikordningens gennemførelse ikke blev placeret på en måde, de var tilfredse med, i forhold til de almindelige officerer, har nu opnået, at de to grader er officersgrader, således at en fenrik henføres til den samme

klasse i den militære rækkefølge som løjtnanten, medens en overfenrik placeres mellem løjtnanten og premierløjtnanten eller tilsvarende grader. Af bemærkningerne fremgår det, at der har været ført lange forhandlinger både om fenrikernes og overfenrikernes status og om deres gradsbenævnelse, og at der har været divergerende opfattelser mellem de forhandlingsberettigede personelorganisationer. Så vidt jeg forstår, har den højtærede forsvarsminister delvis bøjet sig, så der kun blev tale om en statusændring. Gradsbenævnelsen løjtnant af en eller anden grad bliver ikke gennemført i denne omgang. Vil den højtærede minister oplyse, hvad den praktiske motivering herfor er? Hvis grunden kun er, at man ønsker yderligere trin på det militære hierakis rangstige, har det bestemt ikke min sympati. Både på det militære og det civile område synes jeg vi er nogle slemme titelsnobber. Vi kunne lære af de engelsktalende lande, hvor man ikke i tiltale til overordnede bruger titler, men både til en fenrik og til en højerestående militær og civil person kan nøjes med at sige „sir“ og lade det være godt med det. Det er langt mere demokratisk — og så risikerede man heller ikke, at det virkede fornærmende at sige: javel, hr. løjtnant af reserven. Selv om man altså ikke er kommet igennem med gradsbenævnelserne, er det i hvert fald godt, at det slås fast i loven, at disse grupper nu opnår samme rettigheder som tilsvarende officerspersonel. Der har jo været en del interne diskussioner og fra specialgruppens side megen og forståelig utilfredshed med, at øvrige officerer anså sig for at stå i så stor afstand fra fenrikker og overfenrikker, at de ikke kunne spise i samme messe som disse. Dette latterlige levn fra det gamle preussiske militærteater bliver, efter hvad jeg har forstået, nu afskaffet. Det radikale venstre rejste kravet herom i forbindelse med den nye forsvarslovs gennemførelse, og jeg takker den højtærede forsvarsminister for, at hele denne forældede indstilling i visse militære kredse ikke længere skal hindre disse demokratiske reformer.

§ 4, stk. 3, er nyt i forhold til gældende lov. Som frivillige kan antages såvel mænd som kvinder. Principielt er jeg for mænds og kvinders ligestilling. Efter at en kvinde nu både kan blive landets regent og kan